

หนังสือดาเนียล

เมื่อดาเนียลยังเป็นหนุ่ม เขาถูกนำไปยังบาบิโลนให้เป็นเชลยพร้อมกับพวกยิว ในรัชสมัยของกษัตริย์เนบูคัดเนสซาร์ ดาเนียลเกิดอยู่ในเชื้อวงศ์ของกษัตริย์ยูดาห์ มีรูปร่างดี และมีความรู้ลึกถึง เพราะฉะนั้นชาวบาบิโลนให้เขาเรียนภาษาของเขาและเตรียมเขาไว้เพื่อทำงานในรัฐบาลของบาบิโลน เขาได้ทำงานในรัฐบาลและเขียนเล่มหนึ่งในรัชสมัยของเนบูคัดเนสซาร์ เนโบเนดัส เบลซัสซาร์ ไซรัส และดาร์อิอัสแห่งประเทศบาบิโลน และประเทศมีเดียเปอร์เซีย เล่มนี้บันทึกชีวิตของดาเนียลในราชวังแห่งบาบิโลน และราชกิจต่าง ๆ ของกษัตริย์เหล่านี้

เพราะเหตุว่าพวก "นักศึกษา" หลายคนไม่ยอมรับว่าคำพยากรณ์ของดาเนียลได้สำเร็จแล้ว (คือคำพยากรณ์นี้ได้รับการดลใจจากพระเจ้า) พวกนักศึกษานี้จึงอ้างว่าคนอื่นมาแต่งคำพยากรณ์นี้หลังจากเรื่องที่พยากรณ์นั้นสำเร็จแล้ว ความคิดนี้เป็นการเดาสุดอย่างโง่เขลาของพวกที่ไม่เชื่อในพระเจ้า หนังสือดาเนียลวางพื้นฐานแห่งคำพยากรณ์ในพระคัมภีร์ที่ดีซึ่งได้อธิบายต่อในหนังสือวิวรณ์

ดาเนียลขอสัตย์ต่อพระเจ้าของเขา พระเจ้าจึงประทานความรู้และสติปัญญาให้แก่เขา เขาตีความหมายของความฝันของกษัตริย์เนบูคัดเนสซาร์เลยได้รับตำแหน่งสูงในรัชอาณาจักรนั้น พระเจ้ากำลังเตรียมดาเนียลไว้เพื่อจะรับใช้พระเจ้าในเป้าหมายอย่างสูง

ส่วนสุดท้ายของเล่มนี้พยากรณ์ถึงการเปลี่ยนแปลงฝ่ายการเมือง คือการเสด็จมาครั้งแรกของพระเมสสิยาห์ การสร้างกรุงเยรูซาเล็มและพระวิหารขึ้นมาใหม่ และการเสด็จกลับมาครั้งที่สองของพระเมสสิยาห์

อาร์ชบิชอป เจมส์ อาชซูร์ บอกว่าระยะเวลาของหนังสือเล่มนี้คือ 73 ปี

1 ดาเนียลไม่ยอมรับประทานอาหารที่มลทิน (1)

ก ความตั้งใจของดาเนียล (1:1-8)

1 กษัตริย์เนบูคัดเนสซาร์ได้เลือกพวกหนุ่ม ๆ ชาวยิว รวมทั้งดาเนียล กับเพื่อน 3 คน คือ ชัดรัค เมซาค และอาเบดเนโก ให้เตรียมตัวสำหรับการรับใช้กษัตริย์ (1:1-4)

2 ดาเนียลตั้งใจว่าจะไม่รับประทานอาหารที่พระบัญญัติห้ามหรือที่อาจจะถวายเป็นรูปเคารพแล้ว (1:5-8) ลนต 11:3, 7-9, 12; 17:10-14 1 คร 8:4, 8

ข คำเสนอของดาเนียล (1:8-14) ดาเนียลขอให้เขากับเพื่อนรับประทานเฉพาะผักกับน้ำเป็นเวลา 10 วัน เมื่อสิ้น 10 วันแล้ว เจ้ากรมวังสามารถเปรียบเทียบดาเนียลและเพื่อนกับคนอื่น ๆ ที่ได้รับประทานอาหารจากโต๊ะของกษัตริย์

ค พระเจ้าได้อวยพรดาเนียล (1:15-21)

1 เมื่อสิ้น 10 วันแล้ว เจ้ากรมวังได้เห็นว่าดาเนียลกับเพื่อนดูงามขึ้นและอ้วนกว่าคนหนุ่มอื่น ๆ (1:15-16)

2 เมื่อสิ้น 3 ปี กษัตริย์เนบูคัดเนสซาร์ได้เห็นว่าดาเนียลกับเพื่อนรู้ดียิ่งกว่าคนอื่นถึงสิบเท่า (1:17-21)

2 ความฝันเกี่ยวกับรูปใหญ่ของมนุษย์ (2)

ก ปัญหาของชาวบาบิโลน (2:1-13)

1 กษัตริย์เนบูคัดเนสซาร์มีความฝันและได้เรียกพวกโหรกับพวกหมอดูมาแก้ความฝันนั้นให้ (2:1-3)

- 2 พวกโหรงกับพวกหมอดูไม่สามารถแก้ความฝันของกษัตริย์เนบูคัดเนสซาร์ ๆ เลยสั่งให้ประหารชีวิตของพวกเขาทั้งหมด (2:4-13)
- ข การเปิดเผยของพระเจ้า (2:14-30) พระเจ้าทรงเปิดเผยความหมายของความฝันนั้นให้แก่ดาเนียล
- ค ความหมายแห่งความฝันของกษัตริย์เนบูคัดเนสซาร์ (2:31-45)
- 1 ความฝันนั้นคืออะไร (2:31-35)
- ก กษัตริย์เนบูคัดเนสซาร์ได้เห็นรูปใหญ่ของมนุษย์ ซึ่งประกอบด้วยหลายอย่างเช่น (2:31)
- 1 ศีรษะเป็นทองคำ (2:32)
- 2 ออกและแขนเป็นเงิน (2:32)
- 3 ท้องและโคนขาเป็นทองเหลือง (2:32)
- 4 ขาเป็นเหล็กและเท้าเป็นเหล็กปนดิน (2:33)
- ข กษัตริย์เนบูคัดเนสซาร์ได้เห็นหินก้อนหนึ่งถูกแฉะออกโดยไม่เห็นมือ กลิ้งปากกระทบเท้ารูป และรูปก็แตกเป็นท่อน ๆ (2:34-35)
- ค หินก้อนนั้นจึงได้ขยายตัวโตขึ้นไปเป็นขุนเขาครอบคลุมเต็มพิภพ (2:35)
- 2 ความหมายของความฝัน (2:36-45)
- ก รูปนั้นหมายถึงอาณาจักร 4 อาณาจักรของคนต่างชาติ (2:36-43)
- 1 ศีรษะซึ่งเป็นทองคำหมายถึงอาณาจักรบาบิโลน (2:37-38)
- 2 ออกและแขนซึ่งเป็นเงินหมายถึงอาณาจักรเปอร์เซีย (2:39; 5:30-31; 10:1)
- 3 ท้องและโคนขาซึ่งเป็นทองเหลืองหมายถึงอาณาจักรกรีก (2:39)
- 4 ขาซึ่งเป็นเหล็กและเท้าซึ่งเป็นเหล็กปนดินหมายถึงอาณาจักรโรม (2:40-43)
- ข ในสมัยของอาณาจักรที่ 4 นั้น พระเจ้าจะทรงทำลายอาณาจักรนั้นโดยหินก้อนหนึ่ง (พระเยซูคริสต์) และจะตั้งอาณาจักรของพระองค์เป็นนิรันดร์ (2:44-45)
- ค อาณาจักรที่ 4 (โรม) จะรับอำนาจอีกครั้งหนึ่งในเวลาความทุกข์อันยิ่งใหญ่ (ยุค 7 ปี) และจะประกอบด้วยหลายประเทศ (คือ 10 นิ้วเท้าที่เป็นเหล็กปนดิน)
- ง กษัตริย์เนบูคัดเนสซาร์กราบลงต่อหน้าดาเนียล (2:46-49)
- 1 กษัตริย์เนบูคัดเนสซาร์สั่งให้ถวายเครื่องบูชาและเครื่องหอมมานมัสการดาเนียล (2:46)
- 2 กษัตริย์เนบูคัดเนสซาร์ยอมรับว่าพระเจ้าของดาเนียลเป็นพระของพระทั้งปวง (2:47)
- 3 กษัตริย์เนบูคัดเนสซาร์ได้เลื้อนยศให้ดาเนียลเป็นใหญ่เป็นโต (2:48-49)
- 3 สี่คนอยู่ในเตาไฟ (3)
- ก คำสั่งของกษัตริย์เนบูคัดเนสซาร์ (3:1-7)
- 1 กษัตริย์เนบูคัดเนสซาร์สร้างรูปเคารพทองคำซึ่งสูง 30 เมตรและกว้าง 3 เมตร แล้วตั้งไว้ที่ราบชือดูราในบาบิโลน (3:1)
- 2 เมื่อประชาชนได้ยินดนตรี เขาทุกคนต้องกราบลงนมัสการรูปเคารพทองคำ หรือจะต้องถูกประหารชีวิต (3:7)
- ข ความตั้งใจของชาวฮีบรู (3:8-23)
- 1 ชัดร์ค เมซาค และอาเบดเนโก ไม่ได้กราบลงนมัสการรูปเคารพทองคำ แล้วมีชาวบาบิโลน

- บางคนฟ้องให้กษัตริย์เนบูคัดเนสซาร์ทราบ (3:8-12)
- 2 เมื่อทั้ง 3 คนอยู่ต่อหน้าของกษัตริย์เนบูคัดเนสซาร์ เขาก็ปฏิเสธคำสั่งของกษัตริย์และไม่ยอมกราบลงนมัสการรูปเคารพทองคำ (3:13-18)
- 3 กษัตริย์เนบูคัดเนสซาร์โกรธมาก จึงสั่งให้ทวีความร้อนในเตาไฟให้ร้อนกว่าธรรมดาถึงเจ็ดเท่า แล้วสั่งให้โยนทั้ง 3 คนลงในเตาไฟนั้น (3:19-23)
- ค องค์พระผู้เป็นเจ้าเสด็จลงมา (3:24-30)
- 1 เมื่อกษัตริย์เนบูคัดเนสซาร์มองดูข้างในเตาไฟนั้น กษัตริย์ได้เห็น 4 คนเดินไปเดินมา คนที่ 4 นั้นคือพระเยซู (3:24-25)
- 2 กษัตริย์จึงเรียกชาวฮีบรู 3 คนให้ออกมาจากเตาไฟ และเห็นว่าเขาไม่เป็นอะไรเลย (3:26-30)
- 4 ความฝันเกี่ยวกับต้นไม้ (4)
- ก ต้นไม้ (กษัตริย์เนบูคัดเนสซาร์) เสียไปโดยความหยิ่ง (4:1-27)
- 1 กษัตริย์เนบูคัดเนสซาร์เล่าความฝันให้ดาเนียลฟัง (4:1-18)
- ก กษัตริย์เนบูคัดเนสซาร์เห็นต้นไม้เจริญใหญ่โตขึ้นจนถึงทุกสิ่งทั่วโลกอยู่ในความป้องกันรักษาของต้นไม้ นั้น (4:10-12)
- ข แล้วมีผู้บริสุทธิ์ลงมาจากสวรรค์ซึ่งสั่งให้โค่นต้นไม้ นั้นลง และสาธผลเสียให้กระจาย กระจาย มีเหลือแต่ต่อติดดิน ต้นไม้ นั้นเปรียบได้กับมนุษย์คนหนึ่ง ที่พระเจ้าจะให้หัวใจ เป็นใจสัตว์เดียรัจฉานเป็นเวลา 7 ปี (4:13-16)
- ค สิ่งเหล่านี้จะเกิดขึ้นเพื่อทุกคนจะรู้ว่า พระผู้สูงสุดทรงบงการอาณาจักรของมนุษย์ (4:17)
- 2 ความหมายของความฝัน (4:19-27)
- ก ความหมายน่ากลัวมาก จนกระทั่งดาเนียลหนึ่งเสียเป็นเวลา 1 ชั่วโมง (4:19)
- ข ความหมายของความฝัน
- 1 ต้นไม้ นั้นเปรียบได้กับมนุษย์ คือ กษัตริย์เนบูคัดเนสซาร์ (4:20-22)
- 2 เพราะเหตุว่ากษัตริย์เนบูคัดเนสซาร์มีความหยิ่ง เขาจะต้องเป็นคนป่าเป็นเวลา 7 ปี ในเวลานั้นเขาจะมีความคิดและการประพฤติเหมือนอย่างสัตว์เดียรัจฉาน (4:23-26)
- 3 โรคนี้จะหายไปเมื่อกษัตริย์เนบูคัดเนสซาร์ยอมรับว่า พระผู้สูงสุดทรงบงการอาณาจักรของมนุษย์ (4:25; โรม 13:1)
- ค ดาเนียลขอร้องกษัตริย์เนบูคัดเนสซาร์ให้ทิ้งความบาปของเขาเสีย แต่กษัตริย์ไม่ยอมฟัง (4:27)
- ข ต้นไม้ (กษัตริย์เนบูคัดเนสซาร์) แก่ไปโดยความป่า (4:28-37)
- 1 ความหยิ่งของกษัตริย์เนบูคัดเนสซาร์ (4:28-30) อีก 12 เดือนต่อมา กษัตริย์อยู่ที่พระราชวัง และพูดคำหยิ่งจองหอง
- 2 กษัตริย์เนบูคัดเนสซาร์ถูกพระเจ้าลงโทษ (4:31-33)
- ก ขณะที่กษัตริย์เนบูคัดเนสซาร์กำลังพูดอยู่ พระเจ้าทรงพิพากษาเขา และเขาถูกไล่ออกจากพระราชวัง (4:31-32)

ข ผลแห่งความหยิ่งของกษัตริย์เนบูคัดเนสซาร์ (4:33)

3 กษัตริย์เนบูคัดเนสซาร์สรรเสริญพระเจ้า (4:34-37) เมื่อสิ้น 7 ปีแล้ว กษัตริย์เนบูคัดเนสซาร์ได้ถ่อมใจลงและสรรเสริญพระเจ้า

5 พระหัตถ์ของพระเจ้าเขียนที่ฝาผนัง (5)

ก กษัตริย์เบลซัสซาร์ได้ทรงจัดให้มีการเลี้ยงใหญ่สำหรับเจ้านาย 1000 คน แล้วได้เสวยน้ำจัณฑ์ (5:1)

ข กษัตริย์เบลซัสซาร์ได้สั่งให้เอาบรรดาภาชนะเครื่องใช้สอยทำด้วยทองคำและเงิน ซึ่งกษัตริย์เนบูคัดเนสซาร์ได้กวาดมาจากพระวิหารในกรุงเยรูซาเล็ม เพื่อใส่เหล้าดื่มและสรรเสริญพระของชาวบาบิโลน (5:2-4)

ค ทันทันเข้าได้เห็นมีนิ้วมือคนปรากฏออกมาเขียนที่ฝาผนังตรงดวงประทีปในราชวัง (5:5-6)

ง กษัตริย์เบลซัสซาร์ทรงเรียกดาเนียล (5:7-29)

1 กษัตริย์เบลซัสซาร์ ที่กลัวจนตัวสั่น ได้ทรงเรียกปวงปราชญ์ของกษัตริย์ให้เข้าเฝ้าเพื่อจะแปลคำที่เขียนไว้ที่ฝาผนังนั้นออก แต่เขาแปลไม่ได้ (5:7-9)

2 ในที่สุด โดยคำแนะนำของราชินี กษัตริย์เบลซัสซาร์ได้ทรงเรียกดาเนียลให้เข้าเฝ้าเพื่อจะแปลข้อความนั้นออก และว่าถ้าดาเนียลแปลออกได้ ก็จะทำให้เกียรติอย่างสูงแก่เขา (5:10-16)

3 ดาเนียลได้ปฏิเสธของประทานของกษัตริย์เบลซัสซาร์ แต่ได้แปลข้อความนั้นออก (5:17-29)

ก เมเน--พระเจ้าได้ทรงนับวันรัชกาลของฝ่าพระบาทไว้ และวันครบกำหนดก็มาถึงแล้ว (5:26)

ข เทเคล--ฝ่าพระบาทถูกขังในตรราชู ปรากฏว่าหย่อนอยู่ (5:27)

ค ฟารสิน--แผ่นดินของฝ่าพระบาทถูกแบ่งแยกปันกันระหว่างชาวมีเดียและชาวเปอร์เซีย (5:28)

จ ในคืนวันนั้นเองกษัตริย์เบลซัสซาร์ถูกฆ่าเสีย แล้วราชาดาร์ริอัสชาวมีเดีย (ซึ่งมีอายุ 62 ปี) ได้ขึ้นเสวยราชย์ (5:29-31)

6 ดาเนียลถูกทิ้งลงในถ้ำสิงโต (6)

ก แผ่นการที่ขั้ว (6:1-9)

1 กษัตริย์ดาร์ริอัสได้ตั้งเจ้าเมือง 120 คนเป็นผู้บริหารราชการ และได้ตั้งอัศวมหาราชนาบัตไว้ 3 คน มีดาเนียลเป็นต้น (6:1-2)

2 ดาเนียล ซึ่งตอนนี้อายุ 80 กว่าปีแล้ว ก็มีความปรีชาสามารถมาก จนกระทั่งกษัตริย์ดาร์ริอัสคิดจะแต่งตั้งให้ดาเนียลครอบครองทั่วราชอาณาจักร (6:3)

3 เรื่องนี้ทำให้ปวงเสนาบดีและมวลเจ้าเมืองนั้นโกรธมาก พวกเขาเลยคิดจะหาโอกาสฆ่าดาเนียลเสีย (6:4)

4 เพราะเหตุว่าดาเนียลเป็นคนดีรอบคอบ พวกเขาหาโอกาสใส่ร้ายเขาไม่ได้ เขาจึงคิดจะหาเหตุใส่ร้ายเขาในเรื่องพระเจ้าของดาเนียล (6:4-5)

5 พวกเขาจึงหลอกลวงกษัตริย์ดาร์ริอัสให้ออกกฎหมายใหม่ที่ว่า ถ้าผู้ใดขอสิ่งหนึ่งสิ่งใดต่อพระหรือมนุษย์ภายใน 30 วัน ยกเว้นขอต่อกษัตริย์ดาร์ริอัส ผู้นั้นต้องถูกทิ้งลงในถ้ำสิงโต (6:6-9)

ข ดาเนียลอธิษฐานต่อพระเจ้าต่อไป (6:10-20)

1 ดาเนียลทราบถึงกฎหมายใหม่นี้ แต่เขาไม่หวั่นในการนมัสการพระเจ้าของเขาขอสังเกตว่า

- ก หน้าต่างของเขาเปิดไว้ (6:10)
- ข เขาอธิษฐานวันละ 3 ครั้งตามเคย (6:10)
- ค เขาคุกเข่าลงอธิษฐาน (6:10)
- ง เขาเปิดหน้าต่างที่อยู่ด้านกรุงเยรูซาเล็ม (6:10)
- 2 พวกศัตรูของดาเนียลจึงจับดาเนียลในตอนเช้าอธิษฐานอยู่ เขาไปฟ้องดาเนียลต่อหน้ากษัตริย์ ดาริอัส กษัตริย์ดาริอัสหาโอกาสที่จะปล่อยดาเนียล แต่กฎหมายของพวกมีเดียและพวก เปอร์เซีย "จะแก้ไขหาได้ไม่" (6:11-15)
- 3 ดาเนียลจึงถูกจับและถูกทิ้งลงในถ้ำสิงโต (6:16)
- 4 เมื่อกษัตริย์ดาริอัสได้ประทับตราที่ถ้ำสิงโตแล้ว กษัตริย์ดาริอัสกลับไปอยู่ในพระราชวัง แต่นอน ไม่หลับ (6:17-18)
- 5 กษัตริย์ดาริอัสตื่นแต่เช้าตรู่ รีบไปยังถ้ำสิงโตโดยเร็ว และเรียกดาเนียล (6:19-20)
- ค พระเจ้าทรงป้องกันดาเนียล (6:21-28)
- 1 ดาเนียลบอกกษัตริย์ดาริอัสว่า พระเจ้าทรงป้องกันเขาไว้ (6:21-22)
- 2 กษัตริย์ดาริอัสมีทั้งความยินดีและความโกรธ (6:23-28)
- ก กษัตริย์ดาริอัสชื่นชมยินดีที่ดาเนียลรอดจากความตาย และออกคำสั่งว่าให้ทุกคนทั่ว แผ่นดินโลกแสดงความเคารพยำเกรงต่อพระพักตร์พระเจ้าของดาเนียล (6:23, 25-28)
- ข กษัตริย์ดาริอัสสั่งให้หาพวกศัตรูของดาเนียลมา และทิ้งเขา พร้อมทั้งครอบครัว ลงใน ถ้ำสิงโต (6:24)
- 7 ดาเนียลมีความฝันเรื่องอาณาจักรต่าง ๆ (7)
- ก กษัตริย์เนบูคัดเนสซาร์--สิงโต--อาณาจักรบาบิโลน (7:2-4) ศีรษะเป็นทองคำ (2:32)
- 1 ดาเนียลได้ฝันเห็นลมของท้องฟ้าทั้ง 4 ทิศพัดปลุกปั่นมหาสมุทร (7:2)
- 2 สัตว์ตัวแรกหมายถึง กษัตริย์เนบูคัดเนสซาร์ กับ อาณาจักรบาบิโลน
- ก สัตว์ตัวนั้นคือสิงโต (7:4)
- ข สัตว์ตัวนั้นมีปีกเป็นปีกนกอินทรี (7:4)
- ค ขนปีกถูกถอนออกหมด (7:4; ดู 4:33 และ 5:31)
- ข กษัตริย์ไซรัส--หมี--อาณาจักรมีเดีย-เปอร์เซีย (7:5) ออกและแขนเป็นเงิน (2:32)
- 1 หมีตัวนี้ได้ลุกขึ้นยืนตะแคงอยู่ข้างหนึ่ง--อาจจะหมายถึงว่าในการรวมกันของประเทศมีเดีย และประเทศเปอร์เซีย ประเทศเปอร์เซียแข็งแรงกว่า (7:5)
- 2 หมีตัวนี้เอาฟันดาบสี่โครงสามซี่ตูปากมันไว้--หมายถึง 3 ประเทศที่ประเทศเปอร์เซียพึ่ง ได้ชนะ คือ ประเทศบาบิโลน ประเทศอียิปต์ และประเทศลูเดีย (7:5)
- 3 หมีตัวนี้จะกินเนื้อมาก ๆ--หมายถึงกษัตริย์เซอร์ซีสของประเทศเปอร์เซียได้นำทหาร 2.5 ล้าน คนกับเรือ 300 ลำเข้าไปสู้รบในประเทศกรีซ (7:5)
- ค กษัตริย์อเล็กซานเดอร์--เสือดาว--อาณาจักรกรีซ (7:6) ท้องและโคนขาเป็นทองเหลือง (2:32)
- 1 สัตว์ตัวนี้เป็นเหมือนเสือดาว--กษัตริย์อเล็กซานเดอร์ชนะประเทศต่าง ๆ มากกว่าและเร็วกว่า คนอื่น ๆ ในโลกนี้ (7:6)

- 2 สัตว์ตัวนี้มีหัว 4 หัว--หลังจากที่กษัตริย์อเล็กซานเดอร์ตายไป (อายุ 32 ปี) อาณาจักรนั้นได้แบ่งเป็น 4 ส่วน (7:6)
- ง เขาอันเล็ก 1 เขา--สัตว์ที่น่ากลัว--อาณาจักรโรม (7:7-8) เขาเป็นเหล็กและเท้าเป็นเหล็กปนดิน (2:33)
- 1 ในปี ค.ศ. 476 อาณาจักรโรมพินาศไป
- 2 อาณาจักรนี้จะฟื้นขึ้นมาในลักษณะ 10 ประเทศที่รวมกันในเวลาทุกซี่ยากลำบาก 7 ปี ผู้นำของอาณาจักรนี้ก็คือ เขาอันเล็ก ซึ่งเป็นผู้ทรยศต่อพระคริสต์ (7:8, 24)
- 3 ผู้ทรยศต่อพระคริสต์จะชนะ 3 ใน 10 ประเทศนี้ในตอนที่เขาได้รับอำนาจ (7:7-8, 24)
- 4 ผู้ทรยศต่อพระคริสต์จะครอบครองทั้งโลกในเวลา 3 1/2 ปีสุดท้าย (7:25)
- 5 ผู้ทรยศต่อพระคริสต์จะทำให้เลือดไหลอย่างมากมาย (7:7, 19)
- 6 ผู้ทรยศต่อพระคริสต์จะข่มเหงผู้บริสุทธิ์ของพระเจ้า (ประเทศอิสราเอล) (7:25)
- 7 ผู้ทรยศต่อพระคริสต์จะคบเปลี่ยนวาระและบทบัญญัติ (7:25)
- 8 ผู้ทรยศต่อพระคริสต์จะพูดจากร้าวร้าวต่อพระเจ้า (7:25)
- 9 เมื่อพระเยซูเสด็จกลับมา ผู้ทรยศต่อพระคริสต์นี้จะถูกทำลาย และจะถูกโยนให้ไฟเผาเสียในนรก (7:11)
- จ พระเยซูคริสต์ พระมหากษัตริย์เหนือกษัตริย์ทั้งหลาย (7:13-14) หินก้อนหนึ่งที่กระทุบรูปและรูปก็แตกเป็นท่อน ๆ (2:34-35)
- 1 พระเยซูเสด็จมาบนเมฆเพื่อจะได้รับมรดกของพระองค์ (7:13)
- 2 พระเยซูทรงได้รับอาณาจักรของพระองค์จากพระบิดา คือผู้ทรงพระชนม์เป็นนิรันดร์ (7:9, 13-14) นี่เป็นคำอธิบายถึงพระลักษณะของพระบิดาคำเดียวในพระคัมภีร์
- 3 คนนับเป็นล้าน ๆ ยื่นต่อพระพักตร์ของพระบิดา (7:10)
- 8 ดาเนียลเห็นนิมิตเรื่องอาณาจักรต่าง ๆ (8)
- ก แกะตัวผู้ที่มีเขา 2 อัน (อาณาจักรเปอร์เซีย--กษัตริย์ดาร์อิอัส III) (8:1-4, 20)
- 1 ในนิมิตนี้ ดาเนียลอยู่ที่ราชวังสุสา ซึ่งอยู่ด้านทิศตะวันออกของกรุงบาบิโลนประมาณ 400 กิโลเมตร และด้านทิศเหนือของอ่าวเปอร์เซียประมาณ 200 กิโลเมตร (8:1-2)
- 2 ดาเนียลได้เห็นแกะตัวผู้อันมีชัย ที่มาจากทิศตะวันออก ขวิดไปทางตะวันตกและทางเหนือและทางใต้ นี่หมายถึงการชัยชนะของประเทศเปอร์เซีย (8:3-4, 20)
- ข แพะตัวผู้ที่มีเขาอันเดียว (อาณาจักรกรีก--กษัตริย์อเล็กซานเดอร์) (8:5-8, 21-22)
- 1 ดาเนียลได้เห็นแพะตัวผู้มาจากทิศตะวันตก วิ่งเข้าชนแกะตัวผู้ แล้วขวิดแกะตัวผู้ล้มลงกับดินและเหยียบย่ำมันเสียด้วยเท้า (8:5-7)
- 2 ต่อมาเขาอันยาวของแพะตัวผู้นั้นก็หักเสีย แล้วมีอีก 4 เขาใช้การได้ทีเดียวงอกขึ้นมาแทนที่กษัตริย์อเล็กซานเดอร์เสียชีวิตที่กรุงบาบิโลนในตอนที่เขาเมาเหล้าอยู่ในปี ก่อน ค.ศ. 323 (อายุ 32 ปี) หลังจากนั้นอาณาจักรของเขาได้แบ่งเป็น 4 ส่วน (8:8, 21-22)
- ค กษัตริย์ 2 องค์ (ประเทศซีเรีย--กษัตริย์อันโทคัส อีพิฟานีส และอาณาจักรโรมที่ฟื้นขึ้นมาใหม่ผู้ทรยศต่อพระคริสต์) (8:9-27) ขอสังเกตว่า อัครทูตกาเบรียลได้อธิบายนิมิตนี้ให้ดาเนียลฟังนี่เป็นครั้งแรกที่พระคัมภีร์พูดถึงกาเบรียล

- 1 เขาเล็ก ๆ จากประวัติศาสตร์--อันทีโอคัส อีพิฟานีส (8:9-14)
  - ก เขาเป็นชาวซีเรีย
  - ข เขาเข้ารับตำแหน่งตั้งแต่ปีก่อน ค.ศ. 175 ถึง ปีก่อน ค.ศ. 164
  - ค เขาเกลียดชาวอิสราเอลอย่างมาก เขาสู้รบกับกรุงเยรูซาเล็มเป็นเวลา 3 วัน ได้ฆ่าชาวยิว 40,000 คน และได้ขายชาวยิวเป็นทาสอีก 40,000 คน การขั้วนี้ได้เริ่มในวันที่ 6 ก.ย. 171 (ก่อน ค.ศ.) และเสร็จสิ้นลงในวันที่ 25 ธ.ค. 165 (ก่อน ค.ศ.) นี้เป็นเวลา 2,300 วันตาม 8:14
  - ง เมื่อดาเนียลเห็นนิมิตนี้ เขาก็ป่วยอยู่หลายวัน (8:27)
- 2 เขาเล็ก ๆ ในอนาคต--ผู้ทรยศต่อพระคริสต์ ศัตรูของประเทศอิสราเอลในอนาคตจะมีการกระทำอันชั่วร้ายเหมือนอย่างกษัตริย์อันทีโอคัส อีพิฟานีส และมากยิ่งขึ้นอีก ขอสังเกตข้อเปรียบเทียบระหว่าง 2 คนนี้
  - ก ทั้ง 2 ได้มีการชัชชนะอย่างมากมาย (8:9; วว 13:4)
  - ข ทั้ง 2 ได้ยกตัวเองขึ้น (8:11; วว 13:15)
  - ค ทั้ง 2 ได้ล่อลวงคนอื่น (7:25; 2 ธส 2:10)
  - ง ทั้ง 2 ได้ให้สันติสุขเทียมเท็จ (8:25; 1 ธส 5:2-3)
  - จ ทั้ง 2 ได้เกลียดและข่มเหงประเทศอิสราเอล (8:24; วว 12:13)
  - ฉ ทั้ง 2 ได้หมิ่นประมาทพระวิหาร (8:11; มธ 24:15)
  - ช ทั้ง 2 ได้รับอำนาจจากซาตาน (8:24; วว 13:2)
  - ซ ทั้ง 2 ได้สนใจในทิศตะวันออกกลางเป็นเวลา 7 ปี (8:14; 9:27)
  - ฌ ทั้ง 2 ได้ต่อสู้กับพระเจ้า (8:25; 2 ธส 2:3-4)
  - ฎ ทั้ง 2 ได้ถูกพระเจ้าทำลายเขา (8:25; วว 19:19-20)
- 9 ความลับเกี่ยวกับ 7 ปีคฺุณ 70 (490 ปี) (9)
  - ก ดาเนียล--คำอธิษฐานของผู้พยากรณ์ (9:1-19)
    - 1 บทที่ 9 นี้มีใจความ 2 อย่าง คือคำอธิษฐานและคำพยากรณ์ ในบทนี้ดาเนียลมีอายุประมาณ 85 ปี
    - 2 ดาเนียลกำลังอ่านหนังสือเยเรมีย์ และได้พบคำตรัสของพระเจ้าว่า กรุงเยรูซาเล็มจะต้องถึงความร้างครบ 70 ปี (9:2; ยรม 25:11; 29:10; อสย 44:28)
    - 3 ดาเนียลจึงอธิษฐานต่อพระเจ้า ได้สารภาพบาปของตนและบาปของอิสราเอลซึ่งเป็นต้นเหตุที่พวกเขาต้องเป็นเชลย เขาอธิษฐานด้วยการอดอาหาร นุ่งห่มผ้าเนื้อหยาบและนั่งบนกองขี้เถ้า (9:3)
    - 4 ดาเนียลขอให้พระเจ้าระลึกถึงพระสัญญาของพระองค์ (9:4)
    - 5 ดาเนียลเปรียบเทียบพระคุณและความดีของพระเจ้ากับความบาปของชาวอิสราเอล (9:5-9; ลนต 25:1-4)
    - 6 ดาเนียลพูดถึงกษัตริย์ 2 องค์ของอิสราเอลที่เป็นเชลยในกรุงบาบิโลนพร้อมกับพวกอิสราเอล (9:8; 2 พกษ 25:7, 27-30)
    - 7 ดาเนียลบอกพระเจ้าว่า พระเจ้าทรงยุติธรรมในการพิพากษาประเทศอิสราเอล (9:12-14)

- 8 ในที่สุด ดาเนียลมอบตัวเองกับชนชาติอิสราเอลไว้กับพระเมตตาของพระเจ้า (9:18)
- ข กาเบรียล--คำพยากรณ์ของทูตสวรรค์ (9:20-27) ขณะที่ดาเนียลอธิษฐานอยู่ พระเจ้าทรงส่งกาเบรียลให้ไปหาดาเนียล เพื่อจะหนุนใจและอธิบายคำพยากรณ์ที่ประเสริฐเลิศใ้ดาเนียลฟัง (9:20-23)
- 1 คำพยากรณ์นี้เกี่ยวกับพวกใด? ประเทศอิสราเอล (9:24)
  - 2 คำว่า "70 สัปดาห์" หมายความว่าอะไร? ในภาษาฮีบรูในข้อนี้ สัปดาห์หมายถึง 7 ปี ไม่ใช่ 7 วัน เพราะฉะนั้นหมายความว่า 7 ปีคูณ 70 ซึ่งรวมกันเป็น 490 ปี (9:24)
  - 3 สมัย 490 ปีนี้จะเริ่มเมื่อไร? เมื่อออกคำสั่งว่า ให้สร้างกำแพงกรุงเยรูซาเล็มขึ้นมาอีก (9:25)
  - 4 สมัย 490 ปีนี้ได้แบ่งออกเป็น 3 ส่วน
    - ก ส่วนแรกคือ 7 สัปดาห์ (49 ปี) จาก ปี ก่อน ค.ศ. 445 ถึง 396 ในระยะเวลานี้ พวกยิวได้สร้างถนนและกำแพงของกรุงเยรูซาเล็ม (9:25-26)
    - ข ส่วนที่ 2 คือ 62 สัปดาห์ (434 ปี) จาก ปี ก่อน ค.ศ. 396 ถึง ปี ค.ศ. 31 ในปี ค.ศ. 31 พระเมสสิยาห์ถูกตรึงไว้บนกางเขน (9:26)
    - ค ส่วนที่ 3 คือ 1 สัปดาห์ (7 ปี) จากเวลาที่พระเยซูเสด็จมาบนเมฆ ถึงการเริ่มต้นของอาณาจักร 1000 ปีของพระเยซู ในตอนแรก ๆ ของเวลานี้ผู้ทรยศต่อพระคริสต์จะทำสัญญาไมตรีกับประเทศอิสราเอลและทำลายพวกเขาหลายคน ในที่สุด (ของระยะเวลา 490 ปีนั้น) พระเมสสิยาห์จะเสด็จกลับมาและตั้งอาณาจักรอันบริสุทธิ์ของพระองค์ (9:27)
  - 5 สมัย 490 ปีนี้ติดกันไหม? คือมีเวลา 483 ปีจากการสร้างกำแพงกรุงเยรูซาเล็มถึงเวลาที่พระเยซูทรงถูกตรึงไว้ หลังจากนั้นก็มีระยะเวลาประมาณ 2000 ปีเป็นช่วงกลาง หลังจากนั้นก็มีเวลาอีก 7 ปี ซึ่งจะครบ 490 ปี
  - 6 ในพระคัมภีร์มีโครงการของพระเจ้าอื่น ๆ ที่มีเวลากลางไหม? มี ช่วยดู อสย 9:6-7; 61:1-2; ศคย 9:9-10
  - 7 ผลอันสำคัญที่สุดของระยะเวลา 490 ปีนี้
    - ก การสิ้นสุดลงของความผิดบาปของมนุษย์เรา โดยเฉพาะของชาวอิสราเอล
    - ข การแก้แค้นสำหรับความผิดบาปต่อพวกวิสุทธิชน
    - ค การพิสูจน์ว่าพวกผู้พยากรณ์ของพระเจ้าเป็นผู้พยากรณ์อันแท้จริง
    - ง การพิสูจน์ว่าซาตานไม่สามารถครอบครองโลกนี้ได้
    - จ การทำลายซาตานกับผู้ทรยศต่อพระคริสต์
    - ฉ การเริ่มต้นของอาณาจักร 1000 ปีของพระเยซู
  - 8 ระยะเวลาที่สำคัญในสมัย 490 ปีนี้
    - ก เวลาแรก--7 สัปดาห์ หรือ 49 ปี--จากปี ก่อน ค.ศ. 445 ถึง 396
    - ข เวลาที่ 2--62 สัปดาห์ หรือ 434 ปี--จากปี ก่อน ค.ศ. 396 ถึงปี ค.ศ. 31
    - ค เวลากลาง--ประมาณ 2000 ปีแล้ว
    - ง เวลาที่ 3--1 สัปดาห์ หรือ 7 ปี--จากเวลาที่พระเยซูเสด็จมาบนเมฆถึงการเริ่มต้นของอาณาจักร 1000 ปีของพระเยซู

- 9 บุคคล 2 คนที่สำคัญที่สุดในเวลา 490 ปีนี้
- ก พระเมสสิยาห์--พระเยซูคริสต์เจ้า
- ข ผู้ทรยศต่อพระคริสต์
- 10 ทูตของซาตานได้กั้นทางขวางทูตสวรรค์องค์หนึ่งของพระเจ้าไว้ (10)
- ก ดาเนียลได้พิลาปร้าให้เป็นเวลา 3 อาทิตย์ ในเวลานั้นเขาอดอาหารบางอย่างและไม่ได้ชโลมตัวด้วยน้ำมัน (10:1-4)
- ข พระเจ้าได้ทรงใช้ทูตสวรรค์องค์หนึ่งไปหาดาเนียล (10:5-21)
- 1 ดาเนียลเห็นนิมิต (พระเยซู) (10:5-9)
- ก เมื่อดาเนียลเห็นนิมิตแล้ว เขาก็หมดเรี่ยวหมดแรงและหน้าตาก็ชบชืด เขาก็หมดกำลัง (10:8-9)
- ข ถึงแม้ว่าคนที่อยู่กับดาเนียลไม่ได้เห็นนิมิตนั้น เขาก็เต็มไปด้วยความกลัว (10:7)
- 2 คำกล่าวของทูตสวรรค์ (10:10-19)
- ก ทูตสวรรค์ทักทายดาเนียล (10:10-12)
- ข เทพผู้พิทักษ์อาณาจักรเปอร์เซียได้กั้นทางขวางทูตองค์นี้ไว้ (10:13) เทพผู้พิทักษ์อาณาจักรเปอร์เซียนี้เป็นใคร? ขอสังเกตว่า
- 1 มันมีอำนาจมาก--มันสามารถกั้นทางขวางทูตองค์หนึ่งของพระเจ้าไว้เป็นเวลา 21 วัน (10:13)
- 2 มันต่อสู้กับโครงการของพระเจ้า--มันได้ต่อสู้กับทูตของพระเจ้า (10:13)
- 3 เพราะฉะนั้นมันต้องเป็นซาตานหรือทูตของซาตานที่มีกำลังมาก
- ค อัครทูตมีคาเอลได้มาช่วยทูตองค์นี้ (10:13) แล้วทูตองค์นี้ได้หุนหันและสอนดาเนียลถึงเรื่องที่จะเกิดขึ้นแก่ชนชาติอิสราเอลในระยะเวลาเบื้องปลาย (10:14)
- ง ดาเนียลได้รับเรี่ยวแรงเพิ่มขึ้น (10:15-19)
- 3 ความตั้งใจของทูตสวรรค์ (10:20-21) ในตอนที่ทูตองค์นี้ได้กลับไปหาพระเจ้า ทูตองค์นี้ทราบว่าจะต้องสู้รบกับเทพผู้พิทักษ์อาณาจักรเปอร์เซีย เสร็จแล้วจะต้องสู้รบกับเทพผู้พิทักษ์อาณาจักรกรีกอีก แต่ทูตองค์นี้มั่นใจว่า มีคาเอลจะมาช่วย
- 11 ลำดับวงศ์ของกษัตริย์ต่าง ๆ ที่ไม่รู้จักกับพระเจ้า (11)
- ก กษัตริย์อเล็กซานเดอร์มหาราช (11:1-4) รวมทั้งกษัตริย์ที่มาก่อนและหลัง
- 1 หลังจากกษัตริย์ไซรัส (ที่ครอบครองในตอนที่ดาเนียลเขียนบทที่ 10) ก็มีกษัตริย์อีก 4 องค์ที่ครอบครอง คนที่ 4 นั้นเป็นคนที่ร้ายว่ที่สุด (11:2)
- 2 หลังจากนั้นจะมีกษัตริย์องค์หนึ่งที่ยิ่งใหญ่ นั่นคือกษัตริย์อเล็กซานเดอร์มหาราช (11:3) ปีก่อน ค.ศ. 336-323
- 3 เมื่อกษัตริย์องค์นี้เสียชีวิต อาณาจักรของเขาจะแบ่งเป็น 4 ส่วน (11:4) หลังจากทีอเล็กซานเดอร์มหาราชเสียชีวิตแล้ว นายพลทหาร 4 คนได้ฆ่าน้องชายชื่อฟีลิป และลูกชาย 2 คนชื่ออเล็กซานเดอร์ II กับเฮอร์คูลิส แล้วนายพลทหาร 4 คนนี้ได้แบ่งอาณาจักรนั้นเป็น 4 ส่วนและครอบครองคนละส่วน
- ข กษัตริย์ที่คิไต (โทเลมีแห่งอียิปต์) กับกษัตริย์ทิสเทเนอ (เซลุคัสแห่งซีเรีย) (11:5-20)

กษัตริย์ของอียิปต์	กษัตริย์ของซีเรีย
โทเลมี	เซลูคัส นีคาทอร์
โทเลมี ฟิละเดลฟัส	อันทีโอคัส โสเทอร์ I
เบระนิเซ	อันทีโอคัส เตออส II
	เลโอไดซิ--เบระนิเซ
โทเลมี ยูเออร์เกทิส	เซลูคัส คาลินิคัส
	เซลูคัส เซร์นัส
โทเลมี ฟิโลเพเทอร์	อันทีโอคัส III มหาราช
โทเลมี อีฟิฟานีส	
	เซลูคัส ฟิโลเพเทอร์
โทเลมี ฟิโลมีเทอร์	อันทีโอคัส อีฟิฟานีส IV
ไซคอน	

- 1 กษัตริย์โทเลมีแห่งอียิปต์มีอำนาจมาก แต่ต่อไปนายพลทหารเซลูคัส นีคาทอร์ มีอำนาจมากกว่า คือกลายเป็นกษัตริย์เซลูคัสแห่งซีเรีย (11:5)
- 2 สัญญาไมตรีระหว่างประเทศอียิปต์กับประเทศซีเรีย (11:6)
- 3 กษัตริย์ทิสได้สู้รบกับกษัตริย์ทิสเหนือ (11:7-8) ชื่อว่า ยูเออร์เกทิส แปลว่า ผู้อุปการะ
- 4 กษัตริย์ทิสเหนือสู้รบกับกษัตริย์ทิสใต้ (11:9-10) นี้เกิดขึ้นในปีก่อน ค.ศ. 218
- 5 กษัตริย์ทิสได้สู้รบกับกษัตริย์ทิสเหนือ (11:11-12) นี้เกิดขึ้นในปีก่อน ค.ศ. 217
- 6 มีความสงบเป็นเวลา 13 ปี หลังจากนั้นกษัตริย์ทิสเหนือสู้รบกับกษัตริย์ทิสใต้ (11:13)
- 7 กษัตริย์ฟิลิปแห่งมาซิโดเนียได้ร่วมกับกษัตริย์อันทีโอคัสแห่งซีเรียเพื่อสู้รบกับกษัตริย์โทเลมี อีฟิฟานีส แห่งอียิปต์ (11:14)
- 8 กษัตริย์ทิสเหนือแพ้ต่อกษัตริย์ทิสใต้กับกษัตริย์แห่งโรม (11:15-19)
  - ก กษัตริย์อันทีโอคัสชนะอิสราเอลและนายพลทหารสโคปัสแห่งอียิปต์ (11:15-16)
  - ข กษัตริย์โทเลมี อีฟิฟานีสแห่งอียิปต์ได้ร่วมกับกษัตริย์แห่งโรมเพื่อสู้รบกับกษัตริย์อันทีโอคัสแห่งซีเรีย (11:17)
  - ค กษัตริย์อันทีโอคัสแห่งซีเรียจึงเสนอให้ลูกสาว ชื่อคลีโอพัตรา สมรสกับกษัตริย์โทเลมี อีฟิฟานีสแห่งอียิปต์ โดยหวังว่าลูกสาวจะช่วยบิดาชนะประเทศอียิปต์ แต่ลูกสาวไม่ยอมช่วยบิดา (11:17)
  - ง กษัตริย์อันทีโอคัสแห่งซีเรียจึงไปสู้รบกับประเทศโรม แต่นายทหารสคิปิโอ เอเชียติคัส แห่งโรมได้ชนะเขาในปีก่อน ค.ศ. 190 (11:18)
  - จ ประชาชนแห่งเมืองเอลีเมอัสได้ฆ่ากษัตริย์อันทีโอคัสแห่งซีเรีย (11:19)
- 9 กษัตริย์เซลูคัส ฟิโลเพเทอร์ ได้ครอบครอง 12 ปี แล้วกินยาพิษและตาย (11:20)
- ค อันทีโอคัส อีฟิฟานีส (IV) (11:21-31)
  - 1 เขาเป็นลูกชายคนเล็กของ อันทีโอคัส (III) มหาราช และพระคัมภีร์บอกว่าเขาเป็นคนชั่ว (11:21)
  - 2 เขาได้ชื่อเล่นว่า อีฟิฟานีส ซึ่งหมายความว่า คนบ้า

- 3 เขาซึ่งอำนาจจากหลานชายชื่อ ตีมัตริอัส โดยกษัตริย์แห่งประเทศเปอร์แกมีนีได้ช่วย (11:21)
- 4 เขาค่าศตวรรษทั้งหลาย และไล่มหาปุโรหิตชื่อ เจสัน ออกจากตำแหน่งของท่าน (11:22)
- 5 เขาผิดสัญญาต่อกษัตริย์แห่งประเทศเปอร์แกมีนี เขามีทหารไม่กี่คนแต่มีอำนาจมาก (11:23)
- 6 เขามีแผนการณ์ที่จะชนะประเทศอียิปต์ (11:24)
- 7 เขาไปสู้รบกับประเทศอียิปต์ แต่ชนะไม่ได้เพราะเหตุทหารโรม (11:25)
- 8 เขาไปสู้รบกับประเทศอียิปต์อีก ครั้งนี้เขาชนะเพราะว่ามีการกบฏต่อกษัตริย์อียิปต์ เขาจึงตั้งไซคอนให้เป็นกษัตริย์ (11:26)
- 9 เขากับกษัตริย์โทเลมี ฟิโลมีเทอร์ไม่จริงใจซึ่งกันและกัน (11:27)
- 10 มหาปุโรหิตเจสันสู้รบกับทหารซีเรียที่กรุงเยรูซาเล็มเพื่อรับตำแหน่งเดิมอีก อันทีโอคัส อีฟิฟานีส มาสู้รบกับกรุงเยรูซาเล็มและฆ่าหลาย ๆ คน (11:28)
- 11 เขาพยายามชนะประเทศอียิปต์อีก แต่ทำไม่ได้เพราะเหตุทหารโรม เขาจึงกลับไปกรุงเยรูซาเล็มและฆ่าพวกยิวอีกหลายคน (11:29-30)
- 12 เขาพยายามบังคับพวกยิวให้เปลี่ยนศาสนา เมื่อพวกยิวไม่ยอม เขาถวายหมุดหัวหนึ่งในพระวิหาร (11:30-31)
- ง สมัยตั้งแต่อันทีโอคัส อีฟิฟานีส จนถึงพระเยซูคริสต์ ประมาณปีก่อน ค.ศ. 166 ถึงปีก่อน ค.ศ. 4 (11:32-33)
- 1 สมัยนี้พวกยิวหลายคนละทิ้งพระเจ้า (11:32)
- 2 สมัยนี้ มีพวกมหาปุโรหิตที่เรียกว่า มักคะบีส ที่พยายามให้พวกยิวมีโอกาสนมัสการพระเจ้าที่พระวิหารเหมือนเดิม เขาอยู่ตั้งแต่ปีก่อนค.ศ. 166 ถึง 47
- 3 มหาปุโรหิตคนแรกชื่อ มัดทาเตียส พยายามให้พวกยิวมีโอกาสนมัสการพระเจ้าที่พระวิหาร แต่อันทีโอคัส อีฟิฟานีส ช่มเหงเขา ปีก่อนค.ศ. 166-165
- 4 ลูกชายของมัดทาเตียสชื่อ ยูดาส (ชื่อเล่น ค้อน) ชนะกรุงเยรูซาเล็ม ชำระพระวิหาร และให้พวกยิวนมัสการพระเจ้าอีกที่นั่น ปีก่อนค.ศ. 165-160
- 5 น้องชายของยูดาสชื่อ โยนาธาน ทำสัญญาไมตรีกับประเทศโรมกับประเทศสปาร์ตันปีก่อนค.ศ. 160-143
- 6 น้องชายของโยนาธานชื่อ ซีโมน เป็นมหาปุโรหิตต่อ ปีก่อนค.ศ. 143-135
- 7 ลูกชายของซีโมนชื่อ ยอห์น ไฮร์คะนัส เป็นมหาปุโรหิตต่อ ปีก่อนค.ศ. 135-?
- จ สมัยตั้งแต่พระเยซูคริสต์ จนถึงยุค 7 ปี (11:33-35)
- 1 กรุงเยรูซาเล็มถูกเผาในปีค.ศ. 70 โดยทหารโรม (11:33; มธ 24:1-2)
- 2 สมัยนี้พวกยิวถูกกระจัดกระจายไปทั่วโลก และถูกฆ่าอย่างมากมาย (11:34-35)
- ฉ ผู้ทรยศต่อพระคริสต์ (11:36-45)
- 1 มันจะตามอำเภอใจของมันเอง (11:36)
- 2 มันจะยกตัวขึ้นและพุดหมิ่นประมาทพระเจ้า (11:36; 2 ธส 2:3-4)
- 3 พระเจ้าจะทรงให้มันเจริญในเวลา 7 ปีนั้น (11:36)
- 4 มันจะไม่ใส่ใจในพระแห่งบรรพบุรุษของเขา (11:37)
- 5 มันจะไม่คบกับผู้หญิง มีอยู่ความคิด 3 อย่างเกี่ยวกับความหมายของข้อนี้ (11:37)

- ก มันไม่เอาพระเยซูหรือมารดาของพระเยซู ผู้หญิงเป็นหญิงชาวอิสราเอล (1 ยน 2:22)
  - ข มันจะไม่คบกับผู้หญิง
  - ค มันไม่เมตตาพวกผู้หญิงชาวอิสราเอล แต่ยอมฆ่าพวกเขาเหมือนฆ่าพวกผู้ชายชาวอิสราเอล (มธ 24:19-21)
- 6 มันจะเคารพพระแห่งป้อม (11:38-39)
  - 7 ในตอนสุดท้ายของเวลา 7 ปีนั้น กษัตริย์แห่งทิศใต้ (อียิปต์) และกษัตริย์แห่งทิศเหนือ (รัสเซีย) จะสู้รบกับเขา (11:40; ศคย 12:2, 4; อสค 39:1-5)
  - 8 เมื่อมันชนะรัสเซียแล้ว มันจะไปครอบครองที่ประเทศอิสราเอล แต่มันจะไม่ครอบครองที่เมืองเอโดมและเมืองโมอับ (11:41)
  - 9 เมื่อครองอยู่ที่อิสราเอล มันไปสู้รบกับประเทศอียิปต์และชนะประเทศนั้น (11:42-43)
  - 10 ขณะที่มันอยู่ในอียิปต์ มันได้ฆ่าเหล่าลือมาแต่ทิศเหนือและทิศตะวันออกที่ทำให้มันหัวหมุน (11:44; วว 16:12)
  - 11 มันจึงโกรธมากถึงกับถอนทัพยกไปทำลายและล้างผลาญเสียมาก (11:44)
  - 12 มันได้ชัยชนะแล้วตั้งเมืองหลวงที่อิสราเอล มันจึงครอบครองที่นั่นจนถึงเวลาที่พระเยซูทรงทำลายมันเสีย (11:45; วว 16:14; 17:14; 19:19-21)

12 สถานการณ์ในวารสุดท้าย (12)

- ก การรับใช้ของมีคาเอล (12:1)
  - 1 อัครทูตมีคาเอลเป็นทูตสวรรค์ประจำตัวของประเทศอิสราเอล
  - 2 มีคาเอลจะป้องกันประเทศอิสราเอลในยุคของความยากลำบาก 7 ปี
- ข การเป็นขึ้นมาจากความตาย 2 ครั้ง (12:2-3)
  - 1 การเป็นขึ้นมาจากความตายครั้งแรกจะเกิดขึ้นในตอนแรกของอาณาจักร 1000 ปีของพระเยซู คนที่เป็นขึ้นมาจากความตายครั้งนี้ก็คือคนที่เชื่อในสมัยพระคัมภีร์เดิมกับคนที่เชื่อในความยากลำบาก 7 ปี (ดู โยบ 19:25-26; สดต 49:15; อสย 25:8; 26:19; ฮชอ 13:14; วว 20:4, 6) ข้อ 3 พูดถึงบำเหน็จของผู้นำวิญญาณทั้งหลาย
  - 2 การเป็นขึ้นมาจากความตายครั้งที่สองจะเกิดขึ้นเมื่ออาณาจักร 1000 ปีของพระเยซูเสร็จแล้ว คนที่เป็นขึ้นมาจากความตายครั้งนี้ก็คือทุกคนในโลกที่ไม่ได้รับเชื่อในพระเยซูคริสต์ (วว 20:5) พระเยซูทรงกล่าวถึงการเป็นขึ้นมาจากความตาย 2 ครั้งนี้ในยอห์น 5:28-29
- ค คำพยากรณ์ 2 ข้อ (12:4)
  - 1 จะมีความรู้มากขึ้น
  - 2 คนจะไม่คงเส้นคงวา
- ง ระยะเวลา 3 ระยะ (12:5-13)
  - 1 1260 วัน--1 เวลา, 2 เวลา, กับครึ่งเวลา
    - ก ดาเนียลเห็นทูตสวรรค์อีก 2 องค์กับพระเยซู องค์ 1 ถามว่า สิ่งเหล่านี้จะใช้เวลานานเท่าไร? (12:5-6)
    - ข พระเยซูตรัสว่าจะใช้เวลา 3 1/2 ปี (12:7)
  - 2 1290 วัน (12:11) เพิ่ม 30 วัน ดู มธ 24:15-28; 25:31-46 อาจจะเป็นเวลาที่แยก

แกะออกจากแพะ คือแยกคนที่รอดออกจากคนที่ไม่รอด

3 1335 วัน (12:12) เพิ่มอีก 45 วัน อาจจะเป็นเวลาที่ต้องใช้ในการตั้งอาณาจักร 1000 ปีของพระเยซูไว้

จ คำสรุป 3 ข้อ

1 หลายคนจะรับเชื่อในวาระยากลำบาก 7 ปี (12:10) พวกนี้รวมทั้งชาวยิวกับชาวต่างชาติ (วว 7:1-17)

2 แต่ในเวลาเดียวกันคนชั่วจะไม่กลับใจเสียใหม่ (12:10; วว 9:20-21; 11:9-10)

3 ดาเนียลควรรักษาหนังสือม้วนนั้นไว้ให้ดี (12:4) แต่ความหมายทั้งหมดจะเปิดเผยต่อเขาในวาระสุดท้าย (12:9, 13)

ศิระษะซึ่งเป็นทองคำหมายถึงอาณาจักรบาบิโลน

ผู้ครอบครอง		ปีก่อนค.ศ.	ครอบครองกี่ปี
Nebuchadnezzar	เนบูคัดเนสซาร์	605-561	44 ปี
Evil-Merodach	เอวิลเมโรดัก	561-559	2 ปี
Neriglissar	นิริกลิสซาร์	559-556	3+ปี
Laborosoarched	ลาบอโรซออาร์คิ	556-555	9 เดือน
Nabonidus	นาบอนิดัส	555-538	17 ปี
Belshazzar	เบลซัสซาร์		
		ทั้งหมด	67 ปี

อกและแขนซึ่งเป็นเงินหมายถึงอาณาจักรมีเดีย-เปอร์เซีย

ผู้ครอบครอง		ปีก่อนค.ศ.	ครอบครองกี่ปี
Cambyses 1	แคมบีส 1	538-536	2 ปี
Darius	ดาร์อิัส	538-536	2 ปี
Cyrus	ไซรัส	536-529	7 ปี
Cambyses 2	แคมบีส 2	529-521	7 ปี 5 เดือน
Smerdis	เสมอดิส	521-520	7 เดือน
Darius Hystaspes	ดาร์อิัส ไฮสทาสปีส	520-484	36 ปี
Xerxes 1	เซอร์ซีส 1	484-463	21 ปี
Artaxerxes Longimanus	อาร์ทาเซอร์ซีส ลองจิมะนัส	463-423	40 ปี 3 เดือน
Xerxes 2	เซอร์ซีส 2	423-423	2 เดือน
Sogdianus	ซอญเดียนัส	423-422	7 เดือน
Darius Nothus	ดาร์อิัส นอทัส	422-403	19 ปี
Artaxerxes Mnemon	อาร์ทาเซอร์ซีส นีมอน	403-357	46 ปี
Darius Ochus	ดาร์อิัส โอคัส	357-336	21 ปี
Arses	อาร์ซีส	336-335	2 เดือน
Darius Codomanus	ดาร์อิัส โคโดมานัส	335-331	4 ปี
		ทั้งหมด	207 ปี

ห้องและโคนขาซึ่งเป็นทองเหลืองหมายถึงอาณาจักรกรีซ

ผู้ครอบครอง		ปีก่อนค.ศ.	ครอบครองกี่ปี
Alexander	อเล็กซานเดอร์	331-323	8 ปี

จากนั้น อาณาจักรกรีซแบ่งออกเป็น 4 ประเทศ คือ

ประเทศ (ผู้ครอบครอง)	ประเทศ (ผู้ครอบครอง)		
Thrace (Lysimachus)	เตรส (ไลซีแมคัส)	323-30	293 ปี
Macedonia (Cassander)	มาซิโดเนีย (คาสซันเดอร์)		
Syria (Seleucus)	ซีเรีย (เซลุคัส)		
Egypt (Ptolemy)	อียิปต์ (โทเลมี)		
		ทั้งหมด	301 ปี

ขาซึ่งเป็นเหล็กและเท้าซึ่งเป็นเหล็กปนดินหมายถึงอาณาจักรโรม

ผู้ครอบครอง		ปีก่อนค.ศ.-ค.ศ.	ครอบครองกี่ปี
อาณาจักรโรมเป็นประเทศเดียว		30-394	424 ปี
อาณาจักรโรมแบ่งออกเป็น 2 ประเทศ		394-476	82 ปี
อาณาจักรโรมแบ่งออกเป็น 10 ประเทศ		?	
		ทั้งหมด	506 ปี